

tyákat tarthat és árusíthat. A játékkártyaárus a játékkártyák beszerzésekor köteles megállapítani, hogy az átvett játékkártyák ezeknek az előírásoknak megfelelnek-e. Az előírásoknak meg nem felelő játékkártyákat az átvételtől számított két napon belül az illetékes pénzügyőri szakasznak be kell jelenteni, mert a kártyaárus csak így mentesülhet az esetleges büntető következmények alól.

109. §.

A játékkártyák gyártásával és forgalombahozásával kapcsolatban vezetendő nyilvántartások.

(1) A játékkártyagyártó az általa előállított, de még hivatalosan nem bélyegzett s az ilyen kártyák raktározására szolgáló helyiségbe beszállított kész játékkártyákról bevételi számadást, ezeknek felhasználásáról kiadási számadást, a már hivatalosan bélyegzett kártyák elhelyezésére szolgáló raktárba szállított kártyákról bevételi számadást s azok eladásáról vagy kiszállításáról kiadási számadást köteles vezetni. A számadásokat az illetékes pénzügyigazgatóságtól beszerzendő minták szerint a játékkártyagyártó köteles előállítani.

(2) Ha a játékkártyagyártó a kártyaképeket engedély alapján más vállalkozóval állíttatja elő, a megrendelt kártyaképekről számadást köteles vezetni, amelynek baloldalán a megrendeléseket, jobboldalán pedig a szállított kártyaképek mennyiségét kell bevezetni. Ugyanilyen számadást köteles vezetni a kártyaképeket előállító vállalat a tőle megrendelt és általa elkészített, valamint a kártyagyárba szállított kártyaképekről is.

(3) A játékkártya elárusító az általa eladás céljából beszerzett játékkártyákról beszerzési könyvet köteles vezetni. A beszerzési könyvbe a szállítás sorrendjében a játékkártyák átvételének időpontját, a játékkártyákat szállító gyáros vagy cég nevét és telephelyét, a játékműk nemét és mennyiségét pontosan be kell jegyezni s a beszerzésre vonatkozó számlákat, fuvarleveleket stb. a beszerzési könyvhöz kell csatolni. A beszerzési könyvet és mellékleteit öt éven át meg kell őrizni. A játékkártya elárusító az általa eladott kártyákról nyilvántartást nem köteles vezetni.

(4) Az (1) bekezdésben szabályozott számadások, valamint a jelen rendelet 106. §-ának (5) bekezdése szerint a felhasznált zárjegyekről vezetendő számadás mintáját külön rendeletben közlöm.

110. §.

Hivatalos ellenőrzés.

A játékkártya előállítására és árusítására vonatkozó jogszabályok betartásának, valamint az illeték lerovásának ellenőrzése tekintetében a R. 98. §-ában foglalt, valamint a jövedéki ellenőrzésre megállapított rendelkezések az irányadók.

111. §.

Tisztított kártyazárjegyek beszerzése.

A játékkártyatisztítás illetékének lerovására szolgáló tisztított kártyazárjegyeket 100 darabot tartalmazó kötegekben a postahivatalok árusítják.

IV. FEJEZET.

Törvénykezési illetékek.

112. §.

Az illeték alapja értékelhető igénynél.

(1) A R. 357. §-ának (3) bekezdése esetében a bíróság értékmegállapításától kezdődően a perben felmerülő valamennyi illeték alapja a bíróság által megállapított érték, bár a Pp-nak a pertárgy értékelésére vonatkozó szabályai és az azt kiegészítő és módosító rendelkezések a R-nek az értékelésre vonatkozó szabályaitól jelenleg részben eltérnek.

(2) A R. 357. §-ának (6) bekezdése esetében az eljárás során felmerülő minden illetéket a járásbírói eljárásban 5.000 Ft, a törvényszéki eljárásban 15.000 Ft alapján kell leróni, azonban az eljárás befejezése után az állami adóhivatal a megküldött bírói határozat kapcsán vizsgálni köteles, hogy az érték megfelelő volt-e vagy sem.

(3) Az érték megállapításánál a R. 357. §-ának mind a (4), mind a (8) bekezdése rendelkezései szerint a R-nek az értékelésre vonatkozó szabályait kell alkalmazni, tehát a Pp-nek és az azt kiegészítő és módosító rendelkezéseknek az értékelésre vonatkozó szabályai az adóhivatal értékelése esetén nem vehetők figyelembe.

113. §.

Az illeték alapja a meg nem becsülhető értékű igénynél.

Ha a határozati (egyességi) illeték kiszabásakor kitűnik, hogy a per vagy eljárás tárgyának értéke megbecsülhető, az illetékeket azonban a R. 358. §-a alapján rótták le, az adóhivatal a határozati (egyességi) illeték alapjául szolgáló értéket a R-nek az értékelésre vonatkozó általános szabályai szerint megállapítani köteles.

114. §.

Az illeték viszontkeresetnél.

(1) A R. 360. §-ának az a rendelkezése, hogy kereset és viszontkereset esetében az illetékeket a kereseti és viszontkereseti követelés után külön-külön le kell róni, az eljárás során felmerülő minden illetékre vonatkozik.

(2) Ha a beadvány, jegyzőkönyv és egyéb irat mind a keresetre, mind a viszontkeresetre vonatkozik, az illetéket a kereseti és viszontkereseti követelés értéke után külön-külön le kell róni, ha azonban a beadvány, jegyzőkönyv és egyéb irat csak a keresetre, vagy csak a viszontkeresetre vonatkozik, az illetéket csak a kereseti vagy csak a viszontkereseti követelés értéke után kell leróni.

A pertárgy értékének változása.

(1) A R. 361. §-ának rendelkezéseit csak abban az esetben lehet alkalmazni, ha a per tárgyának értéke keresetváltoztatás (Pp. 188. és 189. §) folytán változik.

(2) Ha a per tárgya változatlan marad, az illeték alapjául a keresetlevél beadása napján fennállott értéket kell venni, még abban az esetben is, ha a pertárgy értéke a kereset beadása után bekövetkezett esemény folytán változik (pl. a perelt részvények értéke emelkedik, vagy csökken), vagyis ilyen esetben az illeték alapjául szolgáló pertárgy értéket sem felemelni, sem leszállítani nem lehet.

116. §.

A csődtömeggondnok és a kényszerfelszámoló illetékmentessége.

(1) A R. 365. § (1) bekezdés 1. pontjának az a rendelkezése, hogy a csődtömeggondnok, a csődperekben a csődtömegre vonatkozó minden tárgyat illetékmentesíti, csak a csődeljárásra (R. 403. § (1) bek.) vonatkozik. A csődeljárásból felmerülő külön perekre (R. 403. § (2) bek) azonban az illetékmentesség nem terjed ki.

(2) A csődtömeggondnok részére megállapított illetékmentesség a kényszerfelszámolót is megilleti, mert a kényszerfelszámolás elrendelésének joghatálya ugyanaz, mint a csődnyitásnak, a kényszerfelszámolási eljárás joghatálya pedig azonos a csődeljárás joghatályaival.

117. §.

A szegénységi jog alapján nyert illetékmentesség feltüntetése a beadványon.

(1) A R. 366. §-ának rendelkezései értelmében szegénységi jogon teljes illetékmentességben részesült fél minden általa benyújtott beadványon feltüntetni köteles, hogy „Szegénységi jogon illetékmentes“.

(2) A szegénységi jogon részleges illetékmentességben részesült fél pedig az általa benyújtott beadványokon köteles feltüntetni, hogy „Részleges szegénységi jogon 25, 50 vagy 75%-ban illetékmentes“.

(3) Azon az iraton, amelyet nem a fél nyújt be, hanem a bíróság készít, a megfelelő jelzést a bírósági iroda köteles feljegyezni.

118. §.

jogban részesült fél illetékkötelezettsége.

A R. 368. §-ának (2) bekezdése értelmében a pártfogó ügyvéd által képviselt, részleges szegénységi jogban részesült fél, ha részben pervesztes, a perveszteségének arányában rá eső, de legfeljebb a feljegyzett illetékből öt terhelő (R. 366. § (2)

bekezdés) illetéket kiszabás alapján megfizetni köteles.

A pártfogó ügyvéd által képviselt, részleges szegénységi jogban részesült, részben pervesztes fél tehát nem fizethet több illetéket, mint amennyit akkor kellene lerónia, ha a bíróság részére pártfogó ügyvédet nem rendelt volna ki, vagyis 25%-os illetékmentesség esetében legfeljebb a részéről feljegyzett illeték 75%-át, 50%-os illetékmentesség esetében legfeljebb a részéről feljegyzett illeték 50%-át, végül 75%-os illetékmentesség esetében legfeljebb a részéről feljegyzett illeték 25%-át. Azt a további rendelkezést pedig, hogyha a pártfogó ügyvéd által képviselt részleges szegénységi jogban részesült fél egészen pervesztes, a feljegyzett illetékek öt terhelő részét kiszabás alapján megfizetni köteles, úgy kell értelmezni, hogy a pártfogó ügyvéd által képviselt, részleges szegénységi jogban részesült, egészen pervesztes fél a részéről feljegyzett illetékek azt a részét köteles megfizetni, amelyre részleges illetékmentessége nem terjed ki, tehát ha 25%-os illetékmentességben részesült, a részéről feljegyzett illeték 75%-át, ha 50%-os illetékmentességben részesült, a részéről feljegyzett illeték 50%-át, ha pedig 75%-os illetékmentességben részesült, a részéről feljegyzett illeték 25%-át. Ezek szerint a pártfogó ügyvéd által képviselt, részleges szegénységi jogban részesült fél a feljegyzett illetékből legfeljebb csak a saját magáért lerovandó illetékek az a része terheli, amelyre a részleges illetékmentesség nem terjed ki, s amelyet ha nem pártfogó ügyvéd képviselné, bélyeggel kellene lerónia.

119. §.

A melléklet és a felzet illetéke.

A R. 382. §-ában a mellékletre és a felzetre megállapított illeték a R. 32. §-a (1) bekezdésének rendelkezései szerint a melléklet és a felzet első példányának első ivére jár. Az első példány többi ive, valamint a többi példány minden ive a R. 363. §-ában megállapított illeték alá esik, az egyes iverk illetéke azonban nem lehet több az első példány első ivére járó illetéknél.

120. §.

A külön irat és szakértői vélemény illetéke.

A R. 383. §-ában a külön iratra, szakértői véleményre és külön jegyzőkönyvre megállapított illeték a R. 32. §-a (1) bekezdésének rendelkezései szerint a külön irat, szakértői vélemény és külön jegyzőkönyv első példányának első ivére jár. Az első példány többi iverk illetéke azonban nem lehet több az első példány első ivére járó illetéknél.

121. §.

A határozat illetékének általános mértéke.

A R. 388. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazásánál az alábbiak szerint kell eljárni:

1. Ha a per- vagy eljárás tárgyának értéke 2.000 forintnál nem több, minden egész vagy megkezdett 100 Ft után 2 Ft 50 f illetéket kell bélyeggel leróni. Pl.: A pertárgy értéke 1.630 Ft. A bélyeggel lerovandó illeték $17 \times 2.50 \text{ Ft} = 42 \text{ Ft } 50 \text{ fillér}$.

2. Ha a per- vagy eljárás tárgyának értéke 2.000 forintnál több, az egész érték után a százalékos illeték jár. Pl.: a) A pertárgy értéke 15.000 Ft. Az illeték 15.000 Ft után $3\% = 450 \text{ Ft}$, ebből 50 forintot bélyeggel kell leróni, kiszabás alapján fizetendő tehát 400 Ft. b) A pertárgy értéke 42.500 Ft. Az illeték 42.500 Ft után $3.5\% = 1.487 \text{ Ft } 50 \text{ f}$, ebből bélyeggel kell leróni 50 forintot, kiszabás alapján fizetendő tehát 1.437 Ft 50 f. c) A pertárgy értéke 56.000 Ft. Az illeték 56.000 Ft után $4\% = 2.240 \text{ Ft}$, ebből bélyeggel kell leróni 50 forintot, kiszabás alapján fizetendő tehát 2.190 Ft.

122. §.

A törvénykezési illeték átalányban lerovása.

(1) A R. 400. §-ában szabályozott illetékátalány lerovásának kötelezettsége a Pp. nyolcadik címében (588—605. §) szabályozott fizetési meghagyásos eljárásra, továbbá a kilencedik címében (606—620. §) szabályozott váltó, kereskedelmi utalvány, kötelezőjegy és csekk alapján indított meghagyásos eljárásokra vonatkozik.

(2) Ha a meghagyásos eljárás tárgyának értéke 1.000 forintot meghalad, a törvénykezési illetéket az általános szabályok szerint kell leróni, átalányban való lerovásnak tehát helye nincs.

(3) A R. 400. §-a az 1.000 forintot meg nem haladó meghagyásos eljárásokat az illetékátalány lerovása szempontjából négy eljárási szakaszra osztja és mindegyikre külön-külön illetékátalány lerovási kötelezettséget állapít meg. Az egyes eljárási szakaszokra meghatározott illetékátalányt csak akkor kell leróni, amikor az eljárásnak az a szakasza megkezdődik.

(4) Az I. átalányösszeg alá eső eljárási szakasz a meghagyás kibocsátására irányuló kérelem előterjesztésekor kezdődik és tart mindaddig, amíg a meghagyás ellen az adós, illetőleg az alperes ellentmondást, vagy kifogást nem terjeszt elő.

(5) A II. átalányösszeg alá eső eljárási szakasz az ellentmondás vagy kifogás előterjesztésétől a perfelvételi tárgyalás megkezdéséig tart. A hiánypótlás végett visszaadott kérelem újabb beadása, az ellentmondást vagy kifogást módosító vagy visszavonó kérvény is a II. eljárási szakaszba tartozik.

(6) A III. átalányösszeg alá eső eljárási szakasz a perfelvételi tárgyalás megkezdésekor veszi kezdetét és tart az első bírói eljárás befejezéséig beleértve az első bírói határozatot is.

(7) A IV. átalányösszeg alá eső eljárási szakasz a fellebbezés előterjesztésekor kezdődik és tart az eljárás befejezéséig.

(8) Ha a bíróság ugyanabban az eljárásban a III. átalányösszeg alá eső eljárási szakaszt a fellebbezési bíróság rendelkezése folytán újból folytatja, az újabb eljárásért az illetékátalányt megegyszer leróni nem kell.

(9) Pertársaság esetében, ha két vagy több felperes egy beadványban vagy jegyzőkönyvben (feljegyzésben) kéri a fizetési meghagyás kibocsátását, valamint ha két vagy több alperes egy beadványban vagy jegyzőkönyvben (feljegyzésben) terjeszti elő az ellentmondást vagy kifogást, ugyszintén ha két vagy több felperes, illetőleg két vagy több alperes egy beadványban vagy jegyzőkönyvben nyújtja be a fellebbezést, az illetékátalányt csak egyszeresen kell leróni. Ha azonban a felek a felsorolt s az eljárási szakaszt megindító valamely kérelmet külön terjesztenek elő, az illetékátalányt minden külön előterjesztett kérelem után külön kell leróni.

(10) Az eljárási szakaszra megállapított illetékátalány lerovása után az ugyanabban a szakaszban előterjesztett olyan további beadványokra (iratokra, kérelmekre), amelyek nem minősülnek a R. 400. §-a értelmében átalány alá eső beadványnak, illetéket leróni nem kell abban az esetben sem, ha azt olyan peres fél nyújtja be, aki illetékátalányt azért nem rótt le, mert azt a pertársa leróta.

(11) A R. 400. §-ának (7) bekezdése az illetékátalány alól kiveszi az eljárás folyamán hozott végzések elleni felfolyamodások illetékét. Az ilyen felfolyamodásokon tehát az általános szabályok szerint járó illetéket kell leróni, tekintet nélkül arra, hogy a folyamatban levő eljárási (per-) szakaszra a megállapított illetékátalány lerovatott. Ugyszintén le kell róni az általános szabályok szerint járó illetéket minden olyan kérelem után is, amely nem tartozik az eljárás, illetőleg az abból keletkezett per keretébe. Ilyen kérelmek — a R. 400. §-ának (8) bekezdésében példaképpen említett végrehajtási kérelmen felül — pl. a bírói letét elfogadása iránt előterjesztett kérelem, továbbá az 1912 : LIV. tc. 18. §-a alapján az ügyvéd díjának és kiadásainak megállapítása iránt előterjesztett kérelem is. Az irat kiadására irányuló kérelem csak akkor esik illeték alá, ha a kérelmet az eljárás (per) befejezése után terjesztik elő. A kicsomózási kérelem ellenben minden esetben illetékköteles. A jogszabályok értelmében okirati vagy jogügyleti illeték alá eső irat, illetőleg jogügylet után az illetéket az illetékátalánytól függetlenül le kell róni.

(12) A R. 364. és 366. §-ában foglalt rendelkezéseket értelemszerűen alkalmazni kell az illetékátalány alá eső eljárásokban és az azokból keletkezett perekben is, ilyenkor azonban a bélyegjegyzékbe azoknak az illetékátalányoknak összegét kell felvenni, amelyeket a felek az illetékfeljegyzési jogosultság folytán nem róttak le. A bélyegjegyzék alapján történő illeték-kiszabásnál a feljegyzett átalányösszegekből kell

kiindulni, minden egyéb vonatkozásban azonban a törvénykezési illetékre érvényes általános szabályokat kell alkalmazni.

(13) Ha a bíróság az illetékátalány egész összegének lerovása nélkül a fizetési meghagyást a R. 77. §-ának rendelkezése ellenére mégis kibocsátja, a hiányzó illetékátalányról hivatalos leletet kell felvenni. A hivatalos lelet alapján azonban a lerovásra kötelezettől csak a le nem rótt illetékátalány egyszeres összegét lehet követelni.

(14) A R. 77. §-a (5) bekezdésének a hivatalos lelet felvételét tiltó rendelkezése csak az illetékátalány alá eső beadvány visszaadása vagy visszautasítása esetére vonatkozik. Azonban az átalány alá nem eső beadványok törvénykezési illetékének, valamint az okirati illetékkötelezettség alá eső egyéb iratok illetékének hiánya esetén a hivatalos leletet fel kell venni s az illetéket az általános szabályok szerint felemelt mérvben kell követelni.

(15) A lerótt illetékátalánynak azt a részét, amely meghaladja a szabály szerint járó átalányösszeget, mint tartozatlan lerovást a jogosult kérelmére vissza kell téríteni. A kereseti kérelem leszállítása, illetőleg a pertárgy értékének a bíróság megállapítása folytán való csökkenése csak annak a perszakasznak illetékátalánya szempontjából marad figyelmen kívül, amelyben a leszállítás, illetőleg bírói megállapítás történt, ellenben a leszállítást, illetőleg csökkenést követő új perszakaszban lerovandó illetékátalány már a leszállított, illetőleg megállapított értékhez igazodik.

(16) A kereseti kérelemnek 1.000 forintnál nem nagyobb összegre való felemelése esetében a már lerótt és a folyamatban levő perszakaszra a felemelés folytán járó illetékátalányösszegek közötti különbözetet pótlólag le kell róni. A különbözetet le kell róni abban az esetben is, ha a bíróság a per tárgyának értékét a kereseti kérelemnél nagyobb, de 1.000 forintot meg nem haladó összegben állapítja meg. A lerovás elmulasztása miatt hivatalos leletet csak akkor lehet és kell felvenni, ha a bíróság a kereseti kérelem felemelését a R. 400. §-ának (11) bekezdésében foglalt rendelkezések ellenére figyelembe vette. A hivatalos lelet alapján a lerovásra kötelezettől csak a hiányt lehet követelni.

(17) A kereseti kérelemnek 1.000 forintot meghaladó összegre való felemelése esetében, illetőleg ha a bíróság a per tárgyának értékét 1.000 forintot meghaladó összegben állapítja meg, a per illetékátalány alá tartozónak többé nem tekinthető, s a felemelés bejelentését, illetőleg a pertárgy értékének bírói megállapítását tartalmazó irat (beadvány vagy jegyzőkönyv) és az ezután keletkező iratok és határozatok után a per további folyamán az általános szabályok szerint járó illetéket kell leróni még abban az esetben is, ha a felperes a kereseti kérelmét időközben 1.000

forintot meg nem haladó összegre szállítja le, vagy a per tárgyának értéke a bíróság újabb megállapítása folytán 1.000 forintot meg nem haladó összegre csökken.

(18) Több pernek közös tárgyalás és eldöntés végett való egyesítése esetében az illetékátalány, illetőleg az illeték lerovása szempontjából mindegyik pert, ugyszintén az illetékátalány alá eső eljárás folyamán indított főbeavatkozási pert, új keresetet vagy viszontkeresetet önálló pernek kell tekinteni. Ennélfogva, ha a bíróság két vagy több átalány alá eső pert egyesít, az illetékátalányt mindegyik perben külön-külön kell leróni. Átalány alá eső pernek átalány alá nem eső perrel való egyesítése esetében pedig az előbbiben az illetékátalányt, az utóbbiban az általános szabályok szerinti illetékeket kell leróni.

(19) Ha illetékátalány alá eső eljárás folyamán főbeavatkozási pert indítanak, továbbá, ha új keresetet vagy viszontkeresetet támasztanak, az illetékátalány összegén felül le kell róni a főbeavatkozási per, új kereset vagy viszontkereset értékének alapulvételével az általános szabályok szerint járó illetékeket is. A főbeavatkozási per, új kereset vagy viszontkereset illetékezés szempontjából olyan önálló per, amely illetékátalány alá nem eshetik, — minthogy ezek a perek a meghagyásos eljárás során indított, de nem a meghagyásos eljárásból keletkezett perek — ezekben az esetekben tehát az átalányt és az illetékeket úgy kell leróni, mint az átalány alá eső és átalány alá nem eső perek egyesítése esetében. A viszontkereset folytán keletkező perben az illetéklerovási kötelezettség a viszontkeresetet támasztó alperest terheli ugyanolyan mérvben, mint amilyent a R. a felperesre megállapít.

123. §.

A beadvány és a jegyzőkönyv iveinek és példányainak, továbbá a mellékletnek és a felzetnek illetéke az áru- és értéktőzsde, valamint a termény- és gabonacsarnok választott bíróság előtti eljárásban.

A R. 413. §-a (1) bekezdésének rendelkezése szerint az áru- és értéktőzsde, valamint a termény- és gabonacsarnok választott bírósága előtti eljárásban a beadvány és a jegyzőkönyv után az eljárás tárgyának értékéhez képest a rendes bíróságnál lerovandó illeték felét kell leróni. Ez a rendelkezés csak a beadvány és a jegyzőkönyv első eredeti példányának első ivére vonatkozik, mert a R. 32. §-a (1) bekezdésének ide is vonatkozó rendelkezése szerint a rendelet Második Részében az egyes iratra megállapított illeték az irat első eredeti példányának első ive után jár. Az első eredeti példány többi ive, valamint a többi példány minden ive után a R. 363. §-ának rendelkezései szerint kell az illetéket leróni. A melléklet és a felzet a R. 382. §-ában megállapított illeték alá esik.